

Věstník MZd ČR, částka 10/2004

ZPRÁVY A SDĚLENÍ

1.

NÁRODNÍ REGISTR OSOB NESOUHLASÍCÍCH S POSMRTNÝM ODBĚREM TKÁNÍ A ORGÁNŮ
--

ZN.: MZDR 21783/2004/OZP

Ref.: MUDr. Radka Troníčková tel. 22497 linka 2565

Ministerstvo zdravotnictví zřizuje na základě [§18](#) odst. 1 zákona. č. 285/2002 Sb., o darování, odběrech a transplantacích tkání a orgánů a o změně některých zákonů (transplantační zákon), Národní registr osob nesouhlasících s posmrtným odběrem tkání a orgánů, který je součástí Národního zdravotnického informačního systému (dále jen NZIS).

1. Účel a zdůvodnění registru

Každý má v souladu s dodatkovým protokolem o transplantacích orgánů a tkání lidského původu Úmluvy Rady Evropy o lidských právech o biomedicíně právo vyjádřit nesouhlas s posmrtným odběrem tkání a orgánů.

Tuto skutečnost respektuje transplantační zákon, podle něhož lze odběr tkání a orgánů z těla zemřelé osoby za účelem jejich následné transplantace uskutečnit pouze tehdy, pokud s tím zemřelý za svého života nebo zákonný zástupce nezletilé osoby nebo zákonný zástupce osoby s omezenou způsobilostí k právním úkonům nebo osoby zbavené způsobilosti k právním úkonům v plném rozsahu (dále jen „osoba zbavená způsobilostí“) nevyslovil prokazatelně nesouhlas.

Nesouhlas se považuje za prokazatelně vyslovený, jestliže je zemřelý evidován v Národním registru osob nesouhlasících s posmrtným odběrem tkání a orgánů [[§16](#) odst. 1. písm. a) transplantačního zákona], popřípadě jestliže byl tento nesouhlas vysloven ve zdravotnickém zařízení [[§16](#) odst. 1 písm. b) a c) transplantačního zákona].

Národní registr osob nesouhlasících s posmrtným odběrem tkání a orgánů (dále jen „NROD“ – Národní registr odmítajících darování) je celostátním registrem. Data poskytovaná osobou za účelem evidence nesouhlasu s posmrtným odběrem tkání a orgánů podléhají ochraně ve smyslu zákona [č. 101/2000 Sb.](#), o ochraně osobních údajů a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

V NROD se eviduje nesouhlas osob s posmrtným odběrem tkání a orgánů za účelem jejich následné transplantace, který byl vyjádřen v souladu s transplantačním zákonem a vyhláškou [č. 434/2004 Sb.](#), o podrobnostech rozsahu a obsahu povinně uváděných dat do NROD (dále jen „vyhláška“).

Nesouhlas může vyjádřit každý za svého života až po dovršení zletilosti. Za osobu nezletilou, případně za osobu zbavenou způsobilosti vyjadřuje nesouhlas s posmrtným odběrem tkání a orgánů zákonný zástupce této osoby. Zdravotnická zařízení provádějící odběry a transplantace mají povinnost zjišťovat informace z NROD pro účely provádění odběrů tkání a orgánů od zemřelých dárců a respektovat takto vyslovený nesouhlas.

2. Vyjádření nesouhlasu

2.1 Způsoby vyjádření nesouhlasu

Vyjádření nesouhlasu s posmrtným odběrem tkání a orgánů je možno vyslovit způsobem:

- a) ve zdravotnickém zařízení, kdy je vyjádření nesouhlasu stvrzeno podpisem pacienta, ošetřujícího lékaře a svědka. Pokud se pacient s ohledem na svůj zdravotní stav nemůže sám podepsat, potvrdí projev jeho vůle ještě další svědek. Pokud se jedná o nezletilou osobu, nebo osobu zbavenou způsobilosti, podepíše zápis její zákonný zástupce, svědek a ošetřující lékař. Originál zápisu se ukládá do zdravotnické dokumentace pacienta. Kopie zápisu se zasílá nejpozději do 3 dnů od jejího sepsání na adresu Koordinačního střediska pro resortní zdravotnické informační systémy ke zpracování a zaevidování do NROD [[§16](#) odst. 1 písm. b) a c) a odst. 2) transplantačního zákona, [§2](#) odst. 2 vyhlášky],
- b) mimo zdravotnické zařízení, kdy je zápis vyjádření nesouhlasu stvrzen podpisem nesouhlasící osoby a její podpis je úředně ověřen. Pokud je vyjádření nesouhlasu vyslovováno za nezletilou osobu, nebo osobu zbavenou způsobilosti, podepíše zápis vyjádření nesouhlasu její zákonný zástupce. Zápis vyjádření nesouhlasu s úředně ověřeným podpisem se zasílá na adresu Koordinačního střediska pro resortní zdravotnické informační systémy ke zpracování a zaevidování do NROD [[§16](#) odst. 1 písm. a) transplantačního zákona, [§1](#) odst. 2 a 3, [§2](#) odst. 1 vyhlášky].

2.2 Obsah a forma vyjádření nesouhlasu

Obsah vyjádření nesouhlasu s posmrtným odběrem tkání a orgánů, to je údaje, které je třeba pro zaevidování nesouhlasu v NROD uvést, vymezuje [§18](#) odst. 1 transplantačního zákona a [§1](#) odst. 1 a 2 vyhlášky.

Pro vyjádření nesouhlasu s posmrtným odběrem tkání a orgánů se doporučuje využít formulář, který významně usnadňuje a urychluje zpracování vyjádření nesouhlasu a jeho zaevidování v Národním registru osob nesouhlasících s posmrtným odběrem tkání a orgánů. Formulář je vystaven na internetových stránkách Národního registru osob nesouhlasících s posmrtným odběrem tkání a orgánů (www.nrod.cz). Formulář je možno na těchto stránkách vyplnit a poté již vyplněný vytisknout, případně vytisknout prázdný a vyplnit ručně.

3. Výkonné orgány registru a jejich kompetence

3.1 Správce registru

Úkoly správce NROD ve smyslu zákona [č. 101/2000 Sb.](#), o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, plní Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR (dále jen ÚZIS ČR) podle pokynů zřizovatele registru. Správce určuje přístupová práva do databáze.

3.2 Zpracovatel registru

Úkoly zpracovatele ve smyslu zákona [č. 101/2000 Sb.](#), o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zajišťuje Koordinační středisko pro resortní zdravotnické informační systémy, které zabezpečuje plynulý provoz registru, zajišťuje informační a komunikační technologie, autentizaci, autorizaci uživatelů a ochranu dat.

4. Uživatelé registru

Uživatelé registru jsou vybraní zaměstnanci zdravotnických zařízení provádějících odběry a transplantace pověřeni statutárním zástupcem organizace a schválení správcem registru (ÚZIS ČR).

Způsoby zjišťování informací z NROD:

- a) prostřednictvím veřejné sítě - pomocí internetové aplikace NROD (každý pověřený zdravotnický pracovník příslušného zdravotnického zařízení má přidělený svůj login a heslo),
- b) prostřednictvím mobilního telefonu - pomocí technologie WAP (každý pověřený zdravotnický pracovník příslušného zdravotnického zařízení má přidělený svůj login a heslo),
- c) v urgentních případech prostřednictvím ústního telefonického dotazu (každý pověřený zdravotnický pracovník příslušného zdravotnického zařízení má přidělený svůj unikátní číselný kód, kterým se identifikuje. O průběhu a závěrech telefonického dotazu se generuje protokol, který se zasílá na e-mailovou adresu tazatele).

MUDr. Milan Špaček, v. r.

náměstek ministryně